

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Az osztrák új középiskolai típusok jogosítása.

Az újonnan felállított iskolatípusok (reálgimnázium és reform-reálgimnázium) iránt az iskolai év elején kevés érdeklődést tanúsítottak a szülők, ami abban lelte magyarázatát, hogy ezen iskolák jogosításának kérdése még bizonytalan volt. Sok oldalú sürgetésre az egyetemi hatóságok véleményének meghallgatása után az osztrák kultuszminiszter az 1909 márczius 29-én 1997. sz. a. kelt rendeletével következőképen intézkedett az új iskolatípusok jogosítására vonatkozólag (I. Separatabdruck aus dem Verordnungsblatte für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht. Jahrgang 1909. Stück IX. Nr. 17. S. 289. u. 290.):

„Az újonnan felállított nyolc osztályú reálgimnázium, reform-reálgimnázium és tetscheni típusú főreálgimnázium érettségi bizonyítványait a gimnázium, illetőleg a reáliskola érettségi bizonyítványaival *egyenértékűnek* ismerem el.

Azonban az egyetemi tanulmányokra való *bocsátás* előfeltételül az egyes szaktanulmányokra tekintettel a következőket rendelem:

1. A reál- és reform-reálgimnáziumot végzett növendékek az egyetem világi fakultásaira, mint rendes hallgatók jegyezhetők be és tanulmányaik befejezésével — a 2. pontban említett eseteket kivéve — állami, illetőleg tanári vizsgálatokra vagy szigorlatokra bocsáthatók.

2. A bölcsészettől, klasszikus filológiától (fő- vagy melléktárgy esetén), a latin és francia nyelvből, mint főtárgyakból, a történelemtől (fő- vagy melléktárgy esetén) teendő tanári vizsgálatokra, vagy ugyanazon tárgyakból teendő szigorlatokra a reál- vagy reform-reálgimnáziumnak csak oly végzett növendékei bocsáthatók, akik kimutatják, hogy legkésőbb 2 évvel egyetemi tanulmányaik befejezése előtt a görög nyelvből kiegészítő vizsgálatot tettek olyan mértékben, amint azt a gimnáziumi érettségi vizsgálaton megkívánják vagy az erre kijelölt vizsgáló-bizottság előtt.

Jogászoknak és orvosnövendékeknek, akik reál- vagy reform-reálgimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek, a legmelegeb-

ben ajánljatik, hogy humanisztikus műveltségüket görög nyelvi tanulmányokkal egészítsék ki.

3. A theológiai tanulmányok folytatására jelentkezőknek külön utasítás fog adatni.

4. Akik a tetscheni típusú középiskola *gimnaziális* folyamatát végezték el, olyan elbírálás alá esnek, mint a gimnázium érettségizett növendékei. Akik a *reális* folyamatot végezték, ha a *latinból* a reál-gimnáziumban követelt anyagból vizsgálatot tesznek, ugyanolyan jogokat élveznek, mint a reál-gimnázium érettségizett növendékei. Erre a vizsgálatra mindjárt jelentkezhetnek érettségi vizsgálatuk után.

5. A reáliskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkezőknek ezen-tül csak a *latinból és filozófiai propedeutikából* kell kiegészítő érettségi vizsgálatot tenniük, melyet csak az érettségi vizsgálat után 1 év múlva szerezhetnek meg és ezentül ugyanolyan jogokat élveznek, mint a reál-gimnáziumot végzett növendékek. Ez a vizsgálat a görög nyelvre is kiterjesztendő, ha ugyanolyan jogokat akarnak élvezni, mint a gimnáziumot végzett növendékek. A görög nyelvi vizsgálat a 2. pont értelmében az egyetemi tanulmányok alatt is kimutatható.

6. A görög, latin vagy filozófiai propedeutika alól való felmentésnek nincs helye.

7. Az egyes *egyetemen* gondoskodás történjék megfelelő görög és latin nyelvi kurzusokról.

8. A *technikumra* a reál-gimnáziumi és tetscheni típus reális szakát végzett növendékek feltétlenül, a reform-reál-gimnáziumot végzett növendékek csak akkor, ha a geometriai rajzban olyan jártas-ságot tanúsítanak, mint a gimnáziumot végzett növendékek.

9. A *mezőgazdasági* főiskolára a reál-gimnáziumi és a tetscheni típusú középiskola reális szakát végzett növendékek feltétlenül, míg a reform-reál-gimnázium növendékei kötelezve vannak, az I. félévben előadást hallgatni az ábrázoló geometriából.

10. Az *állatorvosi* főiskolára valamennyi említett középiskola növendéke felvehető.

11. A *gyógyszerészeti* pályára készülők részére a reál-gimnázium vagy a reform-reál-gimnázium hat osztálya egyenlő a gimnázium hat osztályával. Akik a tetscheni típusú középiskola reális szakának hat osztályát elvégezték, azok tartoznak a gimnázium V. és VI. osztályá-nak *latin* nyelvi anyagából kiegészítő vizsgálatot tenni.

Ezen rendelet a reál-gimnázium és reform-reál-gimnázium érettségi vizsgálataira nézve abban az időpontban lép életbe, mikor ott érettségi vizsgálatokat tartanak majd, egyebekben pedig azonnal.»

Endrei Gerzson.